

Heerlen

Memo

Aan
commissie Ruimtelijke Ontwikkeling en Leefomgeving

Datum
30-7-2023

Registratienummer
M-23001423

Auteur
Ernst Adriaanse

Domein/Team
Domein Ruimte - Team Beleid
Ruimte

Ambtelijk opdrachtgever
Domein Ruimte - Teamleider
Beleid Ruimte

Doel van de memo
Informeren

Afschrift aan

Bijlage(n)

Onderwerp
Stand van zaken projecten behorende bij Actieplan Mobiliteit 2023, toezegging 2044; Informatie Arriva/NS, toezegging 2901; Informatie buslijn Avantis, toezegging 2384.

Geachte leden van de raadscommissie Ruimtelijke Ontwikkeling en Leefomgeving,

In het eerste kwartaal van dit jaar hebben we u het actieplan Mobiliteit 2023 laten toekomen. In dit actieplan zijn de projecten op het gebied van mobiliteit die we in 2023 gaan uitvoeren samengevat in een projectenoverzicht.

Onder toezegging 2044 is opgenomen dat de voortgang van dit actieplan elk kwartaal aan de commissie LO zal worden teruggekoppeld. Daarnaast is toegezegd dat er twee keer per jaar een update zal volgen over de voortgang van het Actieplan Fiets.

Het Actieplan Fiets is een verdere deeluitwerking van de Mobiliteitsvisie Heerlen in Beweging. De uitvoeringsprojecten maken deel uit van het volledige mobiliteitsprogramma voor 2023 en daarom wordt de voortgang van alle projecten integraal aan uw commissie aan geboden.

In dit memo wordt kort en bondig de stand van zaken ten aanzien van de projecten genoemd waarbij telkens per beleidslijn de projecten vanuit de verschillende actielijnen worden toegelicht. In deze eerste voortgangsrapportage na opstellen van het jaarprogramma (maart 2023) kijken we terug op het volledige eerste half jaar. Tevens is in dit memo de informatie van Arriva en NS opgenomen, als beantwoording van toezeggingen 2901 en 2384.

Beleidslijn: Bewustwording en gebruik

- Mobiliteitsplatform:

Afgelopen jaren zijn de eerste stappen gezet in het opzetten van het Mobiliteitsplatform "Heerlen in beweging". Op basis van de ervaringen van de voorgaande jaren, hebben we in 2023 met een nieuw jaarplan een duidelijke koers ingezet voor het Mobiliteitsplatform. In dit nieuwe jaarplan hebben we ons gericht op een aantal actielijnen om het platform en de communicatie rondom het platform te professionaliseren. Binnen deze actielijnen zijn verschillende partijen (gemeente Heerlen, FB4, Zuid-Limburg Bereikbaar en Royal HaskoningDHV) betrokken die elk een onderdeel van de actielijn voor hun rekening nemen. De vier actielijnen zijn in onderstaande afbeelding uiteengezet.

Beweging op de het mobiliteitsplatform

Bekendheid en zichtbaarheid genereren

Educatie en bijeenkomsten

Projectmanagement en evaluatie

Bij dit actieplan hoort ook een jaarplanning waar de verschillende activiteiten zijn benoemd. Hiervan zijn de volgende zaken gerealiseerd:

Het eerste kwartaal heeft voornamelijk in het teken gestaan van het genereren van content. Het uitnodigen van nieuwe leden is immers alleen zinvol als er ook daadwerkelijk content te zien is in de groep. Hierom is allereerst ingezet op berichten met verschillende insteek (stellingen, quiz vragen, informatieve lokale weetjes) waarvan er gemiddeld 3x per week iets gepost wordt in de groep.

In januari 2023 had het platform ca. 450 leden met een groeiambitie naar 2000 leden. Begin april had het platform ca. 520 leden. Gezien de inspanning van dit kwartaal, dat voornamelijk gericht was op het genereren van content op het platform is deze groei in leden conform verwachting. In april (2e kwartaal) is er een campagne ingezet om meer leden te trekken voor het platform. Dit heeft geleid tot een toename van 192 leden naar een totaal van 712 leden.

- Gebiedsopgave Smart Mobility Zuid Limburg

In het Bestuurlijk Overleg Mobiliteit Zuid Limburg (BRMO) is afgesproken dat de provincie en de gemeenten in Zuid Limburg gezamenlijk uitvoering gaan geven aan de opgave Smart Mobility via de uitvoeringsorganisatie Zuid Limburg Bereikbaar (ZLB). Het betreft hier de 'zachte kant' van de uitvoering van het mobiliteitsbeleid gericht op gedragsverandering.

De werkzaamheden zijn opgenomen in een jaarplan dat bestaat uit een collectief deel en een aanvullend deel van individuele partners. Heerlen maakt gebruik van het collectieve deel waarin de Werkgeversaanpak, fietsstimulering en communicatie zijn opgenomen.

De werkzaamheden rondom de Werkgeversaanpak zijn onverminderd voortgezet. Om uitbreiding van het netwerk van deelnemende werkgevers te stimuleren is besloten om de contributie af te schaffen.

Ten behoeve van het stimuleren van fietsgebruik is een nieuwe Menukaart Fietsstimulering opgesteld. Deelnemende gemeenten en werkgevers kunnen projecten uit de menukaart kiezen om samen met ZLB op te pakken. Heerlen doet aan alle actie mee. Het inzamelproject 'Doneer je gebruikte fiets', de 'Voorjaarsactie' en de 'Reparatieactie' zijn reeds uitgevoerd.

Er is een Limburg-brede gedragscampagne opgezet voor studenten van verschillende onderwijsniveaus, waarin verdieping van de doelgroep wordt gecombineerd met interventies rond fietsstimulering.

In het kader van de data top 15 heeft er een inventarisatie plaatsgevonden waarbij in beeld is gebracht wat de huidige stand van zaken is rondom het op orde krijgen van prioritaire data-items uit de Data top 15. Verder heeft ZLB ons ondersteund met het op orde brengen van de data en is er een aanzet gedaan voor de borging. Dit project wordt verder gezamenlijk met ons monitoringsplan opgepakt.

Beleidslijn: Verkeersveiligheid

- Strategisch Plan Verkeersveiligheid:

Alle wegbeheerders hebben zich geconformeerd aan de uitgangspunten van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV 2030). Kenmerkend voor dit nieuwe landelijke beleid is niet meer dat we alleen reageren op locaties waar ongevallen gebeuren, maar dat we vooral proactief inzetten op het verminderen van risico's (voorkomen is beter dan genezen).

In een eerder stadium is een risicoanalyse opgesteld. Op basis hiervan is het maatregelenpakket voor Heerlen opgeleverd (uitvoeringsagenda).

Uit de uitvoeringsagenda zijn een 5-tal prioritaire verkeersknelpunten gefilterd. Deze projecten komen in aanmerking voor subsidie en worden in de

periode 2023 - 2027 uitgevoerd. De voorbereiding voor het eerste project, de Dudoklaan is inmiddels gestart.

- Aanpak 'Top 10 Verkeersknelpunten' en aanpak 'grijze wegen':

Om een objectieve afweging te kunnen maken met betrekking tot de noodzaak en urgentie van de aanpak van gemelde verkeerssituaties en de inzet van de (beperkte) middelen hiervoor wordt er binnen de gemeente Heerlen gewerkt met een prioriteitenlijst van verkeersknelpunten én een aanpak grijze wegen. Op basis van de vastgestelde beoordelingscriteria wordt voor beide categorieën jaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld. Deze aanpak wordt vervangen door de risicoanalyse, maar de uitvoering van de laatste tranche loopt nog door.

Vanuit de top 10 aanpak zijn de Maasstraat, Prins Clausstraat, Hommerterweg en de Edisonstraat afgerond. De Klinkertstraat is gereed en geëvalueerd. De Ganzeweide is voorbereid en het vooronderzoek voor de benodigde aanpassingen in Groeët Genhei is afgerond. De voorbereiding voor de rotonde Heldevierlaan en voor de Schelsberg en Huisbergerstraat wordt opgestart.

- Pilot flitspalen

De verplaatsbare flitspaal aan de Schelsberg is geplaatst. Deze zogenaamde Flexflitser rouleert over meerdere locaties. Gedurende een periode van 2 jaar staat de flitspaal een aantal keren, voor een periode van telkens 2 maanden op de locatie Schelsberg.

- Aanpak basisscholen:

Met het project TrapStepStap Challenge willen we in het kader van de verkeersveiligheidsaanpak rondom basisscholen, het fietsen, lopen en steppen naar school stimuleren en het autogebruik onder ouders terugdringen. Naast activiteiten rond de school die gericht zijn op gedragsverandering voeren we ook aanpassingen in de openbare ruimte uit. Het betreft hier met name het aanbrengen van markering en de plaatsing van attentie verhogend straatmeubilair zoals gekleurde palen en hekwerken.

De TrapStepStap Challenge heeft in de eerste helft van dit jaar op de basisscholen De Wegwijzer, Frans Postma en Gerardus Majella plaatsgevonden. De aanpassingen voor de openbare ruimte zijn voorbereid. Uitvoering volgt zo spoedig mogelijk.

Vanuit de eerdere acties rondom de basisscholen Eijkenderveld, Mijnspoor, Ganzerik, Windekind en de Tovercirkel zijn de aanpassingen in de openbare ruimte inmiddels opgeleverd.

- Actualisering wegcategorisering Heerlen

Vanuit de regionale mobiliteitsstructuur Zuid Limburg hebben we gewerkt aan de uniforme uitwerking van de mogelijkheid tot invoering van gebiedsontsluitingswegen met een snelheid van 30 km/h (GOW 30). Dit als uitwerking van de 2^e kamer-motie Kröger en Stoffer waarin 30 km/h binnen de bebouwde kom als leidend principe wordt gehanteerd. Het gezamenlijk opgestelde rapport "30 km/h, tenzij, Regionale aanpak Zuid-Limburg" met daarin het adviesnetwerk 30 km/h is gereed en is op 12 april 2023 aan het Bestuurlijk Regionaal Mobiliteitsoverleg Zuid-Limburg (BRMO) voorgelegd waarbij is besloten om het adviesnetwerk als startpunt voor verdere keuzes, besluitvorming en uitvoering te hanteren. Het rapport vormt hierbij de eerste afgeronde stap van onze actualisatie van de wegcategorisering in Limburg

Beleidslijn: Leefbaarheid

- Parkeren

Vervolg digitaliseren:

- in de Willemstraat wordt aan een selecte doelgroep (ondernemers) de mogelijkheid geboden om (digitale) parkeervergunningen aan te vragen.

Pilot Schopla:

- De pilot rondom de aanpak van parkeerproblemen in de buurt Schopla is afgerond. In overleg met de bewoners worden enkele kleine verkeersaanpassingen doorgevoerd.

Uitwerking betaald parkeren:

- In de Parkeernota "Visie- en Ambitiedocument" uit 2016 zijn een aantal acties beschreven waaronder een periodiek parkeeronderzoek, tariefdifferentiatie en het bieden van parkeerproducten op basis van een vastgesteld doelgroepenbeleid. Als uitwerking van de tariefdifferentiatie zijn een 3-tal parkeerlocaties (deel Apollolaan, Euterpelaan en Laanderstraat) gewijzigd in langparkeerplaatsen met een laag tarief van € 3,00 per dag en als zodanig toegevoegd aan de parkeerzone B1. Het aantal langparkeerplaatsen rondom het centrum met een tarief van € 3,00 per dag is daarmee gestegen van 64 tot 105.

Parkeernormen:

- De actualisatie van de parkeernormensystematiek is in voorbereiding. Vaststelling wordt voorzien in het derde kwartaal.

Beleidslijn: Duurzame netwerken

- Uitvoering actieplan fiets

De voorbereiding voor aanpassing van de rotonde Heerlerbaan-Clemens Meulemanstraat, de Henry Dunantstraat en de Willem Barentzweg is gestart.

- Verkeersafwikkeling Avantis/Trilandis

Met de provincie Limburg en Rijkswaterstaat zijn afspraken gemaakt voor een verdere aanpak van de verkeersproblematiek. In eerste instantie wordt samengewerkt aan het opstellen van een faseplan voor de initiatieffase. Dit traject is nodig om tot een provinciale startbeslissing te komen.

Als korte-termijn maatregel is de voormalige fietsbrug Vrusschenhusken inmiddels gewijzigd in een 1-richtingsverbinding voor personenauto's om hiermee de verkeersdruk nabij de aansluiting Trilandis – rotonde buitenring te verminderen.

- Bereikbaarheidsaanpak Molenberg

In het onderzoeksrapport 'Mobiliteit in Molenberg' zijn een aantal maatregelen benoemd. In de eerste helft van dit jaar hebben we hier van de volgende projecten uitgevoerd:

- We zijn een traject met de scholen gestart waarbij we ons in lijn met de aanpak verkeersveiligheid scholen richten op zowel de fysieke omgeving als op gedragsbeïnvloeding. Uitvoering staat gepland voor begin komend schooljaar.
- We hebben een wandel- en een fietstocht georganiseerd met de fietsambassadeurs en bewoners van de wijk. Hiermee hebben we o.a. knelpunten inzichtelijk gemaakt die we de komende tijd zullen gaan aanpakken.
- Er is een Velocity deelfietsstation gerealiseerd nabij C-Mill.

- Openbaar Vervoer:

We streven naar een geïntegreerd duurzaam mobiliteitssysteem waarbij het bieden van keuzevrijheid en flexibiliteit centraal staat. Openbaar vervoer neemt hierin een belangrijke plaats in. We doen er alles aan om onze stad en de regio per OV goed bereikbaar te houden en om afschaling te voorkomen.

- NS: IC Randstad – Heerlen – Aachen

Samen met de Provincie Limburg en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat blijven we streven naar een volwaardige intercityverbinding tussen de Randstad en Aachen. Om de verbinding tussen Eindhoven en Aachen te realiseren dienen allereerst infrastructurele verbeteringen op station Eindhoven te worden gerealiseerd. De Provincie heeft inmiddels gemeld dat in afwachting hierop decentralisatie van de treinverbinding tussen

Heerlen en Eindhoven (de verbinding Aachen-Eindhoven raakt nu aan twee concessies) verder wordt uitgewerkt met als doel om de trein Aken – Eindhoven al versneld in de randen van de dag en/of weekenden te laten rijden.

- NS: Dienstregeling

In maart 2023 heeft de provincie de adviesaanvraag voor de dienstregeling 2024 van de NS ontvangen. Het voorstel van NS omvatte een verslechtering (reistijd en reisopties) voor reizigers uit Weert, Roermond, Sittard en met name Heerlen op vrijdag, zaterdag en zondag. Op deze dagen zou geen sprake meer zijn van een rechtstreekse verbinding tussen Heerlen en de Randstad. Waar deze situatie op dit moment reeds bestaat vanuit (tijdelijk) personeelstekort, werd deze in de adviesaanvraag 2024 structureel van aard zonder een duidelijk perspectief richting de toekomst. Deze forse achteruitgang van de bediening en bereikbaarheid van Heerlen (en heel Zuid Limburg) is uiteraard niet wenselijk. Zowel provincie als Heerlen/Parkstad hebben in een reactie NS verzocht om deze keuze opnieuw te bezien.

In de recentelijk binnengekomen tweede adviesaanvraag is deze keuze gewijzigd. Er is weer een directe verbinding opgenomen.

- Arriva: Dienstregeling bus

Arriva heeft een concept-vervoerplan 2024 opgesteld. Van de wensen/opmerkingen die we vanuit Heerlen tijdens de uitvraag voor het nieuwe vervoerplan hebben ingediend is de verbetering van de buslijn naar Avantis gehonoreerd. In het concept is opgenomen dat Avantis vanaf december via lijn 10 direct verbonden wordt van/naar station Heerlen. Hiermee kunnen reizigers rechtstreeks tussen het station en Avantis reizen. Vanuit heel Parkstad (en vanuit trein) is Avantis dan met maximaal 1 overstap te bereiken. Aanpassing van de lijnvoering om de Passartweg te bedienen (Bovengrondse Vakschool) is volgens Arriva echter niet mogelijk. Wij zullen hierover in gesprek blijven met Arriva.

- Arriva: dienstregeling trein

De Drielandentrein zal per december gaan rijden. In eerste instantie twee keer per uur waarbij het ene half uur tussen Aachen en Luik en het andere half uur tussen Aachen en Maastricht.

Algemeen: Arriva geeft aan dat daar waar de huidige dienstregeling als gevolg van tekort aan beschikbaar personeel op sommige onderdelen tijdelijk is afgeschaald, ze voor de komende dienstregeling weer uitgaan van een normale dienstregeling. Wij doen alles wat wij kunnen om Arriva te bewegen dit al voor deze tijd op te lossen.

Beleidslijn: Doorontwikkeling

- Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg:

Als deelnemer aan het kernteam Mobiliteit Zuid Limburg hebben we gezamenlijk verder gewerkt aan de uitvoeringsagenda behorende bij de Mobiliteitsvisie Zuid Limburg, de Mobiliteitsagenda.

Naast de eerder genoemde Gebiedsopgave Smart Mobility Zuid Limburg en de uitwerking van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid / Regionale aanpak 30-tenzij wordt vanuit de Mobiliteitsagenda het Actieplan Fiets Zuid-Limburg (op basis van het opgestelde Fietsnetwerk Zuid Limburg) opgesteld.

- Uitvoeringsagenda Parkstad

Gelijktijdig met het opstellen van de Mobiliteitsagenda Zuid Limburg hebben we in Parkstad de Uitvoeringsagenda Mobiliteit Parkstad opgesteld. Vanuit dezelfde gedachte als de Mobiliteitsagenda Zuid Limburg, 'door samen te werken waar dat kan kunnen we méér bereiken met minder middelen', zijn de regionale projecten benoemd.

Vanuit de agenda hebben we gezamenlijk een haalbaarheidsonderzoek opgestart naar een fietsverbinding tussen Parkstad en de Westelijke Mijnstreek. Ook zijn we bezig met de voorbereiding voor een visie Deelmobiliteit en Mobiliteitshubs en onderzoeken we specifiek de mogelijkheid tot inzet van deelauto's.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

namens dezen,
wethouder voor Beheer en Onderhoud, Mobiliteit, Ruimtelijke Ordening en Ouderenbeleid,
M.P.G.M. Peters

Dit memo is digitaal ondertekend en daarom staat er geen handtekening onder.